انصارالله: پیروزی بسیار نزدیک است

انصارالله یمن تأکید کرد، اگر تجاوز و محاصره ادامه یابد، ارتش یمن نیز به پاسخ مشروع خود ادامه خواهد داد. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری المیادین، علی الموشکی، معاون رئیس مرکز ستاد وزارت دفاع یمن گفت: پیروزی بر متجاوزان و دشمنان بسیار نزدیک شده است. ائتلاف سعودی و حامیان آن به ما التماس می‌کنند که عملیات نظامی را متوقف کنیم. درخواست ائتلاف متجاوز از صنعا برای توقف عملیات نظامی مسخره است. چگونه از آزادی خاکمان و پاکسازی مناطق و استان‌های اشغال شده که متجاوزان و مزدوران آن را آلوده کردند، دست بکشیم. وی گفت: اگر تجاوز و محاصره ادامه یابد ارتش ما پاسخ مشروع خواهد داد و به روند ارتقای صنایع نظامی و توانایی‌های دفاعی خود ادامه خواهیم داد. ما به نبرد آزادی وطن و رهایی آن از زیر سلطه بودن و پاکسازی هر وجب از خاک کشورمان که اشغالگران آن را آلوده کرده‌اند، ادامه می‌دهیم. الموشکی گفت: مردم یمن امروز به مرحله‌ای رسیده‌اند که بعداز فداکاری‌های بسیار نمی‌توانند به عقب بازگردند. یمن قدرت کامل را برای تحقق توازن بازدارندگی در اختیار دارد و همین مسئله باعث شده کشورهای متجاوز سست‌تر از خانه عنکبوت باشند. الموشکی گفت: عملیات نیروی موشکی و پهپادی علیه فرودگاه‌های دشمن در عمق اراضی خاک آن موفقیت بزرگی را با هدفگیری دقیق به دست آورده است. از سوی دیگر هشام شرف، وزیر خارجه دولت صنعا گفت: ما با قدرت با مجازات جمعی یمنی‌ها توسط ائتلاف سعودی مقابله خواهیم کرد.

ترکیه و قطر رزمایش مشترک برگزار می‌کنند

رزمایش مشترک ترکیه و قطر در این کشور آغاز شده و تا ۳۱ مارس ادامه خواهد داشت. به‌گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری آناتولی، رزمایش مشترک نظامی ترکیه و قطر «العدید ۲۰۲۱» با حضور نیروهای مسلح دو کشور در قطر آغاز خواهد شد. وزارت دفاع ترکیه با انتشار این خبر، هدف از برگزاری رزمایش را افزایش سطح همکاری متقابل نیروهای مسلح ترکیه و قطر، گسترش زمینه همکاری و افزایش سطح ظرفیت نظامی نیروهای مسلح قطر اعلام کرد.

ابوالفضل ظهره‌وند سفیر اسبق ایران در ایتالیا و افغانستان در گفتگو با آفتاب یزد «رد پیشنهاد اروپا از سوی ایران برای یک نشست غیر رسمی با حضور آمریکا» را بررسی کرد

فرار از تله‌ی غربی‌ها

ظهره‌وند که در کارنامه‌اش سفیر ایران در ایتالیا و افغانستان دیده می‌شود به نکات خوبی اشاره می‌کند، به این که برجام یک تجربه‌ی موفق است حتی با تمامی هزینه‌ها و آسیب‌هایی که دیده اما همچنان باقی مانده، او معتقد است فصل الخطاب فراحزبی در جمهوری اسلامی ایران باید منافع امنیت ملی باشد و از همه مهم‌تر این که؛ غربی‌ها در تلاش هستند تا ایران را در دامی رسانه‌ای و بین‌المللی برای شکستن پوسته‌ی ضخیم شده‌ی مقاومت ایرانی‌ها بیاندازند. او تأکید می‌کند پاسخ رد به پیشنهاد زیرکانه‌ی اروپایی‌ها بجا، صحیح و هوشمندانه بوده است

آفتاب یزد – رضا بردستانی: یک دیپلمات سابق و تحلیلگر مسائل سیاست خارجی در واکنش به خبر منتشر شده از سوی روزنامه‌ی آمریکایی «وال استریت ژورنال» مبنی برعدم پذیرش یک نشست غیررسمی – بدون حضور چین و روسیه – با حضور آمریکا به آفتاب یزد گفت: «غرب را یک پیکره‌ی واحد به شمار باید آورد زیرا آن‌ها هرچه می‌گویند و هر عملی از آن‌ها سر می‌زند، بخشی از پروژه‌ای است که برای دست‌یابی به اهداف و برنامه‌های خود طرح ریزی کرده‌اند.»

ابوالفضل ظهره‌وند سفیر پیشین ایران در ایتالیا در ادامه می‌افزاید: «این پیشنهاد از سوی جوزپ بورل مطرح شده و در نهایت به درستی و هوشمندانه از سوی ایران با پاسخ منفی رو به رو شده است زیرا در غیر این صورت، مخمصه‌ای پیش روی ایران قرار می‌گرفت که ابتکار عمل را از جمهوری اسلامی ایران در موضوع برجام سلب می‌کرد!»

> **شورای حکام و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را نباید جدای از اراده آمریکا دید. مدیر کل آژانس با نظر آمریکایی‌ها تعیین می‌شود و ساز و کاری که آنجا وجود دارد جزئی از سیاست‌های آمریکایی‌ها است. بخشی از بودجه را هم آن‌ها تامین می‌کنند بنابراین ما باید این مجموعه را یک سیستم ببینیم، یک سیستم هوشمند که تمام بخش‌های آن بر اساس تخصصی که دارند هدف مورد نظر را که در اینجا ایران است به خوبی رفتار آن را آنالیز می‌کنند و اینکه به دنبال آن هستند تا ببینند با چه کنشی می‌توانند واکنش مناسب گیرند**

■ وزیر خارجه آمریکا از حضور در جلسه غیر رسمی با ایران و اروپاییان استقبال کرد

وقتی به این دیپلمات اسبق و تحلیلگر مسائل سیاسی – بین‌الملل می‌گوییم دلیل این همه تناقض در رفتار آمریکایی ها، اروپایی‌ها و طرف‌های ایران چیست می‌گوید: «تام این رفتار تناقض نیست بلکه به این می‌گویند سیاست چماق و هویج، فشار از بالا چانه زنی از پایین و... این‌ها اساساً بر همین مدل رفتاری تلاش می‌کنند جمهوری اسلامی ایران را دچار مخمصه کنند.»

در خبرها می‌خوانیم – ۱ اسفند ۱۳۹۹ – ۱۹ فوریه ۲۰۲۱ – آنتونی بلینکن اگرچه یک بار دیگر سیاست «فشار حداکثری» دونالد ترامپ و مایک پومپئو علیه ایران را بی‌فایده خوانده اما مجموعه‌ی رفتاری آمریکای بایدن به نوعی ادامه‌ی ماجراهای ایران و آمریکا در زمان زوج ترامپ و پمپئو است. وزیرخارجه جدید آمریکا می‌گوید: «واشنگتن به دعوت سه کشور اروپایی برای برگزاری جلسه مشترک و غیر رسمی با ایران درباره برجام، آری گفته است.» اما هیچ حرفی از بازگشت به برجام، رفع تحریم‌ها و خسارت‌هایی که ناشی از خروج آمریکا در زمان ترامپ از برجام بوده به میان نمی‌آورد. این مقام آمریکایی حتی حرفی از تعهدات زیر پا گذاشته شده در زمان اوباما نیز بر زبان جاری نمی‌سازد. همزمان با این ادعای آنتونی بلینکن که سیاست «فشار حداکثری» دونالد ترامپ و مایک پومپئو علیه ایران بی‌فایده است، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفته با وجود عقب‌نشینی این کشور از موضع دولت قبلی در مکانیسم ماشه (مکانیسمی که اساساً به دلیل استقبال سرد کشورها رأی لازم را به دست نیاوردا) و تحریم‌های تسلیحاتی ایران در شورای امنیت، واشنگتن تلاش خواهد کرد تا کشورهای دیگر را از فروش سلاح به ایران بر حذر دارد.

■ ایران پیشنهاد اروپا برای گفتگو با آمریکا درباره برجام را رد کرد

در یک فاصله‌ی زمانی ۹ روزه؛ (۱۰ اسفند ۱۳۹۹ – ۲۸ فوریه ۲۰۲۱) سعید خطیب زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، می‌گوید: «با توجه به مواضع و اقدامات اخیر آمریکا و سه کشور اروپایی طرف توافق هسته ای، جمهوری اسلامی زمان را برای برگزاری جلسه غیررسمی پیشنهادی توسط هماهنگ‌کننده اروپایی برجام مناسب نمی‌داند.» این موضع پس از آن اعلام شد که روزنامه وال استریت ژورنال به نقل از دو دیپلمات ارشد غربی گزارش داد که ایران پیشنهاد اتحادیه اروپا برای انجام مذاکرات هسته‌ای در هفته‌های آینده در جلسه ۴+۱ و با حضور آمریکا را رد کرده است که به گفته این نشریه افزایش تنش‌های بیشتر بین دو کشور را به همراه دارد.

■ کاخ سفید با صدور بیانیه‌ای از این تصمیم ایران ابراز تاسف کرد!

وال استریت ژورنال به نقل از این دو منبع افزود مقامات در تهران «تضمین می‌خواهند که آمریکا پس از شرکت در چنین جلسه‌ای، برخی از تحریم‌ها را لغو کند.» به گزارش خبرگزاری مهر، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در واکنش گفته است: «هنوز هیچ تغییری در مواضع و رفتار ایالات متحده صورت نگرفته و دولت بایدن نه تنها سیاست شکست‌خورده فشار حداکثری ترامپ را کنار نگذاشته، بلکه حتی تعهد خود به اجرای کلیات وظایفش در برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ را اعلام ننموده است.» سعید خطیب زاده افزود: اجرای تعهدات همه طرف‌ها در برجام موضوع مذاکره و بده بستان نیست و همه بده بستان‌ها پنج سال پیش انجام شد. او گفت: «آمریکا باید به تحریم‌های غیرقانونی و یکجانبه خود خاتمه دهد و به تعهدات برجامی خود بازگردد. این امر نه به مذاکره احتیاج دارد نه به قطعنامه در شورای حکام.» به گزارش خبرگزاری رویترز یک سخنگوی کاخ سفید گفته است: «هرچند ما از پاسخ ایران متاسفیم همچنان برای رویکرد دیپلماتیک جدی آماده‌ایم تا به یک بازگشت هم‌زمان به تعهدات توافق هسته‌ای بازگردیم.» این سخنگو گفت آمریکا در خصوص گام بعدی خود با متحدان اروپایی خود مشورت خواهد کرد.

■ واکنش مناسب

از طرف دیگر، علی اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، گفته است در صورتی که شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره توقف پروتکل الحاقی توسط ایران قطعنامه‌ای صادر کند، جمهوری اسلامی «واکنش مناسب» از خود نشان خواهد داد. به گزارش خبرگزاری مهر، آقای صالحی در حاشیه نشست کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت در این خصوص نامه‌ای نیز به آژانس ارسال شده است. علی اکبر صالحی درباره مفاد نامه اظهار نظری نکرد. بر اساس برنامه و خبرهای منتشر شده قرار است که شورای حکام آژانس این هفته درباره گزارش‌های مربوط به افزایش تولید سوخت هسته‌ای توسط ایران و کاستن از همکاری‌های این کشور با آژانس تشکیل جلسه دهد. بنابه گزارش ها، آمریکا قصد دارد از اعضای شورای حکام بخواهد ایران را به خاطر تشدید فعالیت‌های هسته‌ای ملامت کنند. خبرگزاری رویترز پیشتر گزارش کرده بود که ایران اقدام آمریکا را غیرسازنده می‌داند و تهدید کرده که توافق موقت اخیر با آژانس را لغو کند.

■ پاک شدن پس از ۳ ماه

در همین رابطه، ابوالفضل عمویی، نماینده مردم تهران و سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس ایران، در پی نشست با علی اکبر صالحی به نقل از او گفت که ایران در حال حاضر ۲۵ کیلوگرم اورانیوم با خلوص ۲۰ درصد تولید کرده است و انتظار می‌رود که زودتر از موعد به ظرفیت ۱۲۰ کیلوگرم اورانیوم ۲۰ درصدی در سال برسد که یک مصوبه مجلس آن را الزام‌آور کرده است. این نماینده مجلس به نقل از بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران که در نشست کمیسیون امنیت ملی حضور داشت گفت که با توقف اجرای پروتکل الحاقی، بازرسی‌های آژانس از ایران حدود ۳۰ درصد کاهش می‌یابد. به گزارش مهر، ابوالفضل عمویی گفت بنا بر توافق اخیر با آژانس، ایران قرار است تا ۳ ماه اطلاعات نظارتی را در داخل تاسیسات هسته‌ای خود بدون دسترسی بازرسان آژانس ذخیره کند و در صورتی که خواسته‌های ایران در این مدت تأمین شود، این اطلاعات به منظور استمرار نظارتی آژانس در آینده با نظر ما، به رؤیت آن‌ها خواهد رسید. او افزود: «در صورت‌عدم تأمین خواسته‌های کشورمان، ایران پس از ۳ ماه این اطلاعات را پاک خواهد کرد.»

■ جلسه سه کشور اروپایی، آمریکا، ایران بدون حضور چین و روسیه!

ابوالفضل ظهره‌وند سفیر پیشین ایران در ایتالیا می‌گوید: «اصل این پیشنهاد و این مسئله را آقای جوزپ بورل به عنوان میانجی در سمت مسئول سیاست خارجه اتحادیه مطرح کرده است که سه کشور اروپایی و آمریکا و ایران و بدون حضور چین و روسیه جلسه بگذارند و یک گفتگوی غیر رسمی داشته باشند. بحث بر سر برجام است. برجام وقتی موضع رسمی و آن هم در بالاترین سطح اعلام می‌شود و آن هم لغو تحریم‌ها است و همه هم یکپارچه؛ چه رئیس جمهور چه وزیر امور خارجه و چه دیگران روی آن اذعان دارند مذاکره «به ما هو» مذاکره معنی نمی‌دهد و خروجی ندارد. »

این دیپلمات پیشین ادامه می‌دهد: «برای موضوع مورد نظر مذاکره می‌کنیم که مسائل را سبک و سنگین کنیم و ببینیم طرف‌ها چه فکر می‌کنند این مسئله روشن و مسجل است یعنی بایستی مطالبات ایران که روی زمین مانده و موجب خساراتی به ایران شده یعنی تحریم‌ها لغو شود. آمریکا هم به تعهدات خود در چارچوب برجام و ۲۲۳۱ برگردد. متقابلا ایران هم گام‌هایی که برداشته به عقب بازگردد. بعد از آن اگر بخواهند در مورد موضوعات بین‌المللی دیگری صحبت و مذاکره کنند آن مقوله‌ای دیگر است.»

سفیر پیشین ایران در افغانستان اظهار می‌دارد: «اما برجام همان طور که آقای رئیس جمهور هم به کرات تاکید کردند، نه برجام جدید داریم نه برجام قدیم. یک برجام بیشتر نداریم و موضوع آن روشن است یعنی ایران کاملا به تعهدات خود پایبند بوده و عمل کرده و چک طرف مقابل که موظف به پرداخت آن بوده برگشت خورده است. اولین کاری که یک فرد مشکل دار می‌کند این است که چک خود را پرداخت می‌کند که اعتبار خود را بازگرداند بعد سر بقیه قضایا می‌روند.»

■ تناقض رفتاری یا سیاست چماق و هویج؟!

ظهره‌وند در ادامه با رد عبارت تناقض رفتاری در سیاست‌های غرب و آمریکا تأکید می‌کند: «اینها را تناقض نمی‌بینم این‌ها را به اصطلاح سیاست چماق و هویج و چانه زنی از پایین فشار از بالا می‌گویند فکر می‌کنند با این روش شاید بتوانند همانند قبل ایران را در تله گیر بیاندازند.»

وی می‌افزاید: «این‌ها دقیقاً یک تقسیم کار است شورای حکام و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را نباید جدای از اراده آمریکا دید. مدیر کل آژانس با نظر آمریکایی‌ها تعیین می‌شود و ساز و کاری که آنجا وجود دارد جزئی از سیاست‌های آمریکایی‌ها است. بخشی از بودجه را هم آن‌ها تامین می‌کنند بنابراین ما باید این مجموعه را یک سیستم ببینیم یک سیستم هوشمند که تمام بخش‌های آن بر اساس تخصصی که دارند هدف مورد نظر را که در اینجا ایران است به خوبی رفتار آن را آنالیز می‌کنند و اینکه به دنبال آن هستند تا ببینند با چه کنشی می‌توانند واکنش مناسب گیرند.»

■ موضع اخیر ایران هوشمندانه بود

این تحلیلگر مسائل بین‌المللی می‌گوید: «به نظر من بهترین موضع همین موضع است یعنی ایستادن ما روی مطالبات‌مان که آمریکایی‌ها ابتدا باید چک برگشتی را پر کنند ما هیچ درخواست دیگری هم نداریم بعد از آن جلسه رسمی یا غیر رسمی بگذارید اما گام نخست مسئله لغو تحریم‌ها است که این مسئله آن‌ها را آچمز کرده و توپ هم در زمین آن‌ها است اما اگر ما وارد هر نوع بازی دیپلماتیک شویم آن‌ها توپ را داخل زمین ما انداخته‌اند و می‌توانند از این موضوع در فضای افکار عمومی خودشان بهره‌برداری کنند.

■ مکرون بخشی از پازل آمریکایی ها؟!

ظهره‌وند با تایید این مطلب که رفتارهای آقای مکرون هم بخشی از این استراتژی است می‌گوید: «غرب را باید یک سیستم واحد ببینیم همانند یک ماشین که هر قطعه‌اش یک کار انجام می‌دهد اما مجموعا در یک مسیر مشخص حرکت می‌کنند. غرب کاملا هوشمند است و به هیچ عنوان بدون اجازه یکدیگر آب نمی‌خورند.»

■ ایستادگی بخشی از دیپلماسی است

سفیر پیشین ایران در افغانستان و ایتالیا در پایان با دست گذاردن بر این موضوع بسیار مهم که: «ایستادگی می‌تواند ایران را به تمام مطالبات خود برساند» خاطرنشان می‌کند: «در این مقطع خوشبختانه صدای واحد و پژواکی هماهنگ به جهانیان ارائه می‌دهیم نکته دوم این است که ایران به عنوان یک قدرت با داشتن استقلال استراتژیک و مدیریت و هدایت استراتژیک حوزه مانور خود را دارد یعنی به هیچ عنوان نباید در تعیین جایگاه‌مان متوجه اراده بیرونی باشیم. خودمان هستیم که جایگاه‌مان را تعیین می‌کنیم.

■ منافع امنیت ملی فصل الخطابی فراحزبی است

ظهره‌وند با این قید که: «برجام یک تجربه است» ادامه می‌دهد: «شاید همین عامل سبب شد که امروز انسجام بیشتری بین دو طیف سیاسی که در کشور وجود دارد به وجود آمده است و همه حول یک مدار می‌چرخند و آن منافع امنیت ملی کشور است. منافع امنیت ملی با آمدن این جناح یا آن جناح نه تغییر می‌کند و نه باید تغییر کند. سیاست‌ها می‌تواند تغییر کند. به نظر من دوره‌ای از بلوغ سیاسی را باید شاهد باشیم که بتوانیم از دستاوردهای برجام بگوییم هر چند که برای ما هزینه بر باشد.»

الکاظمی:

خسارت به امنیت سوریه به منزله بی‌ثباتی عراق است

نخست وزیر عراق تاکید کرد، امنیت عراق مستقیماً با آنچه در سوریه رخ می‌دهد، مرتبط است. به گزارش ایسنا، مصطفی الکاظمی، نخست وزیر عراق در جریان گفت‌وگو با روزنامه فرامنطقه‌ای الشرق الاوسط، خاطرنشان کرد: آنچه در سوریه رخ می‌دهد به صورت مستقیم بر عراق تأثیر می‌گذارد. وی افزود: ما همواره خیر و صلاح سوریه را خیر و صلاح خود دانستیم و آنچه به ضرر آن و ملت سوریه است به ضرر ما و منافع ملت‌مان است زیرا ما بر این باور هستیم آنچه در سوریه رخ می‌دهد بر اطراف آن به ویژه بر عراق خواه یا ناخواه تاثیر می‌گذارد.

وی همچنین تصریح کرد: ما خواهان ایجاد راهکارهایی مناسب برای بحران سوریه هستیم زیرا معتقدیم که این مسئله به سوریه و ملت آن مربوط می‌شود و ملت این کشور مستحق حمایت و همبستگی ما هستند. مصطفی الکاظمی همچنین تاکید کرد: گروه‌های تروریستی داعش که در نزدیکی مرزهای ما با سوریه مستقر هستند به منزله تهدیدی علیه هر دو کشور و ملت‌های آن‌ها قلمداد می‌شوند و برای ما مهم است که از طریق افزایش تلاش‌هایمان، اعضای این گروه تروریستی را شکست داده و به حضور آن‌ها فیصله دهیم. نخست وزیر عراق ضمن ابراز نگرانی نسبت به هر آنچه حاکمیت و منافع این کشور را از سوی هر گروهی خدشه‌دار کند، عنوان کرد: آنچه می‌تواند نگرانی ما را برطرف سازد، برقراری روابط مثبت با کشور همسایه، ترکیه و تمایل به همکاری ثمربخش برای حل هر مشکل و نیز تقویت روابطمان در تمامی زمینه‌ها است. وی گفت: ما اهتمام ویژه رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه برای رفع هرگونه نگرانی که ممکن است بر روابط مشترک ما تأثیر بگذارد، کتمان نمی‌کنیم. ما شخصاً این امر را احساس کرده‌ایم که عامل اطمینان بخش برای ما به شمار می‌آید.

امروز؛ همان فردای دیروز است

«برگُزین» روزنامه‌های ایران

در این ستون ـ بی‌هیچ دخل و تصرفی ـ گزیده‌ای از مطالب روزنامه‌های سراسری کشور را، فردای انتشار می‌توانید مطالعه کنید.

ایران: پرهیز از اظهار نظر سیاسی

هر نوع اظهار نظری درباره ماهیت FATF مستلزم این است که ابتدا ماهیت آن برای ما روشن شود. این موضوع بعد از اینکه بحث قوانین مقابله با پولشویی مطرح شد بویژه بعداز حادثه ۱۱ سپتامبر ممکن است منابع مالی برای بخش‌های تروریستی هم جابه‌جا شود. این مسائل موجب شد که گروهی به‌نام افای‌تی‌اف تشکیل شود که کشورهای عضو با قوانین و مقررات بین‌المللی منابع مالی خودشان را شفاف‌سازی کنند. چیزی مانند شبکه شتاب بانکی که بانک مرکزی بر نقل و انتقالات نظارت می‌کند. افای تی اف هم معاملات مشکوک و معامله‌هایی که مقصد آن مشخص نیست یا اینکه مقصد آن برای گروه‌های خاص نامعلوم و مجرمانه است و همچنین پول‌هایی که مبدأ آن مشخص نباشد را مدیریت و رصد می‌کند. آن‌چه کشور ایران را مجبور می‌کند که به افای‌تی‌اف بپیوندد همچون بانکی است که از روبه‌رو شدن با شبکه شتاب عقب بیفتد. یعنی خدمات را از دست می‌دهد و به علاوه اینکه ممکن است کل عملکرد آن نهاد زیر سؤال برود. کشورهایی که عضو افای تی اف می‌شوند و قوانین آن را می‌پذیرند ممکن است از طرف سازمان‌های بین‌المللی دنیا مورد اتهام قرار گیرند و معاملات مشکوکی را برخی از کشورها با آن‌ها انجام دهند که این معاملات مشکوک شامل قاچاق، دور زدن ممنوعیت‌ها و اقدام‌های تروریستی می‌شود. یعنی منابع مالی آن جابه‌جا می‌شود. به همین منظور این موضوع از نظر جهانی اجتناب‌ناپذیر است و ما نمی‌گوییم اجباری است. ممکن است کشوری بدون عضو شدن با کشورهایی که افای‌تی‌اف را دور می‌زنند معامله کنند. در کل این مسئله به گونه‌ای زیر سؤال رفتن سیستم بانکی است. بانک‌های خارجی که می‌خواهند در کشور دیگری سرمایه‌گذاری کنند ابتدا این موضوع را رصد می‌کنند که آیا آن کشور عضو افای‌تی‌اف هست یا نه و آیا این سرمایه‌گذاری اعتبار جهانی آن را از بین می‌برد یا نه. چرا که در غیر این صورت آن سرمایه‌گذار احتمال متهم شدن و جریمه‌شدن از طریق قوانین بین‌المللی را دارد. به همین خاطر طرف کشورهای عضو هم، آن کشوری که عضو نیست را طرد می‌کنند و آن کشور امکانات مالی را از دست می‌دهد. این اتفاق از نظر اقتصادی مسئله‌ای است که اقتصاد دان‌های آن‌ها نظرشان بر این است که عضویت در سازمان‌های جهانی به گونه‌ای باشد که از تجارت کالا و انتقال منابع مالی بر اساس قانون باشد. مسئله عضویت در (سازمان تجارت جهانی) wto اجتناب‌ناپذیر است اما بسیاری از کشورها هم عضو آن نشدند و کارشان را هم انجام می‌دهند. به همین دلیل نباید درباره این موضوع اظهارنظر سیاسی کرد. چرا که افای‌تی‌اف یکسری شرایط را تحمیل می‌کند که از نظر مسئولان ارشد و نظام، مصلحتی در آن نیست که ما عضویت افای تی اف را بپذیریم. مانند لیستی از گروه‌های جهانی که آن‌ها را در لیست تروریست قرار می‌دهند و ما آن را قبول نداریم. و بحث دیگر هم شفاف‌سازی معاملاتی است که انجام می‌شود که دسترسی آن‌ها به سیستم بانکی کشور می‌تواند به ایجاد یکسری بهانه و موقعیتی بینجامد که بتوانند ایران را بیشتر تحریم کنند. من در این مورد از نظر سیاسی هیچ اظهار نظری ندارم و آن چه که مصلحت کشور باشد را قبول دارم اما از نظر اقتصادی این عضویت یک امر اجتناب‌ناپذیر است که هزینه را هم به‌دنبال دارد.

شرق: ضرورت مدیریت بهینه پرونده هسته‌ای

شکست ترامپ از رقیب دموکرات خود در انتخابات اخیر ریاست‌جمهوری آمریکا موجب خشنودی برخی از ناظران سیاسی در داخل شد. خشنودی آن‌ها ظاهرا بر این پایه استوار بوده که با کناررفتن ترامپ «زبان سیاست نافهم» و جایگزینی او با کسی که ده‌ها سال سابقه سیاست‌ورزی دارد، امکان گفت‌وگو بین ایران و آمریکا فراهم و از وسعت مشکلات بین دو کشور کاسته می‌شود. این خوش‌بینی گرچه متضمن رگه‌هایی از واقعیت است، لیکن در مجموع و در تحلیل نهایی چندان هم واقع‌بینانه نیست؛ چراکه نظام دوحزبی مدیریتی در آمریکا فارغ از اینکه رئیس‌جمهور مستقر از چه حزبی است بر پایه ضوابطی استوار است که به‌ویژه در رابطه با سیاست خارجی، هرچند با اشکال و تاکتیک‌های گوناگون، همواره ساری و جاری است. از طرف دیگر، بر همگان آشکار است که عالم سیاست نه خطی است که به معادلات ساده درجه یک محدود شود و نه تک‌ساحتی است که نتواند بیش از یک متغیر را در خود جای دهد. به عنوان نمونه، یک روز قدرت نظامی حرف اول را می‌زد و جنگ‌سالاران غربی شعار «فتوحات نظامی راهگشای تجاری» (trade follows flags) سر می‌دادند، درحالی‌که اکنون این مؤلفه، بیش از ۱۲ درصد از معادله قدرت سهم ندارد که از نصف نمره مؤلفه اقتصادی (۲۵ درصد) هم کمتر است. یک روز توپ جنگی به قدری اهمیت داشت که دراختیارداشتن آن، شاخص قدرتمندی نظامی و تسلط در استفاده از آن، بزرگ‌ترین امتیاز به حساب می‌آمد. ثبت مهارت شگفت‌انگیز ناپلئون بناپارت در شلیک گلوله این سلاح سنگین به عنوان مهم‌ترین حسن و امتیاز او، شاهد مدعاست! این در حالی است که اینک تسلط بر فضای سایبری و رایانش ابری می‌تواند بزرگ‌ترین محل درآمد و طبعا کسب قدرت اقتصادی و در نتیجه، کسب سهم عمده‌ای از قدرت جهانی به شمار آید. یا اینکه، تا چند دهه پیش میزان توسعه‌یافتگی هر کشوری با میزان تولید فولاد آن سنجیده می‌شد. به عبارتی، کشوری صنعتی محسوب می‌شد که فولاد زیادی تولید می‌کرد؛ درحالی‌که هم‌اکنون بعضی از کشورهای توسعه‌یافته حتی واردکننده فولاد هستند. یک روز هسته‌ای‌شدن به منزله فتح قله فناوری و دستیابی به سلاح هسته‌ای به معنای ارتقای ضریب امنیت ملی به بالاترین حد ممکن بود. اما با ورود انواع دیگری از فناوری‌های پیشرفته به عالم فناوری، نه‌تنها فناوری پیشرفته دیگر در انحصار دانش هسته‌ای قرار ندارد، بلکه در پی آزمایش بمب اتمی توسط پاکستان وجود همبستگی مستقیم بین دستیابی به این سلاح غیرمتعارف و ارتقای ضریب امنیتی کشور دست‌یافته به آن هم مورد تردید جدی قرار گرفته است، چراکه حداقل رابطه معناداری بین آن دو متغیر در مورد آن کشور موجود نیست. اما ناگفته نماند که پاکستان دست‌کم این شانس را داشت که آزمایش هسته‌ای آن با واکنش‌های تند جهانی روبه‌رو نشد و آن کشور را به زیر تیغ تحریم‌هایی سنگین نبرد. هدف از مطالب پیش‌گفته نه تقلیل‌گرایی و فروکاست اهمیت راهبردی دسترسی به دانش هسته‌ای و نیز سلاح هسته‌ای، بلکه بیان این واقعیت است که فناوری پیشرفته دیگر در انحصار دانش هسته‌ای نبوده و سلاح هسته‌ای هم دیگر لزوما امنیت ملی را تأمین یا ارتقای آن را تضمین نمی‌کند. این مسئله در مورد کشورمان زوایا و ابعاد دیگری هم دارد که باید به آن پرداخته شود. به گمان نگارنده باید پاکستان را آخرین کشور پیوسته به باشگاه غیررسمی هسته‌ای‌ها دانست. هرچند هسته‌ای‌شدن یک کشور مسلمان مورد رضایت نظام سلطه نبود، لیکن وجود دو دلیل مانع از بازدارندگی آن شد: نخست آنکه هسته‌ای‌شدن هند قبل از پاکستان، موجب به‌هم‌خوردن توازن نسبی قوا بین دو کشور متخاصم آسیای غربی شده بود و ضرورت ایجاب می‌کرد چنین توازنی که جز با هسته‌ای‌شدن پاکستان ممکن نبود، مجددا برقرار شود؛ و دیگر آنکه پاکستان اگرچه خود را «جمهوری اسلامی» خوانده و خاستگاه و پایگاه بعضی از گروه‌های تندرو اسلامی و تروریستی شده، لیکن در واقع آن را حکومتی سکولار و ارتشی تحت انقیاد و سازمان اطلاعاتی‌ای (آی. اس. آی) نوعا همسو با سرویس‌های غربی اداره می‌کند. این در حالی است که وضعیت کشورمان عکس همسایه هسته‌ای خود است، چراکه دلایل اثباتی مزبور نه‌تنها در مورد آن صدق نمی‌کند و طبعا به کمک آن نمی‌آید، بلکه حتی دلایل نفی‌ای که سد راه هسته‌ای‌شدن آن است هم به آن اضافه شده است. این دلایل را باید در رویکرد واگرایانه تهران با سیاست‌های سلطه‌جویانه نظام بین‌المللی موجود و نیز وجود برخی هماوردطلبی‌ها در سیاست خارجی سراغ گرفت که آمریکا و متحدین آتلانتیکی‌اش آن را مخل نظم جهان‌گستر موجود می‌دانند و نه تنها ابایی در ستیزه‌جویی با آن ندارند بلکه خود را موظف به انجام آن می‌دانند. می‌گویند هنگامی که جرج بوش پدر در مسند قدرت بود به امیر وقت بحرین گفته بود که ما با هسته‌ای‌شدن ایران مشکل اساسی نداریم ولی سیاست تهران ناظر بر نابودی اسرائیل را به هیچ وجه من‌الوجوه بر نمی‌تابیم.

با وجود مطالب یادشده، اینکه چرا کشور ما با وجود برخورداری از ۱۵ کشور همسایه آبی و خاکی جور و ناجور و مورد حمله نظامی قرارگرفتن در بعد از انقلاب توسط یکی از آن‌ها در حالی که خود حداقل در دو، سه سده اخیر متعرض هیچ کشوری نشده، باید تا این حد تحت انواع فشارها قرار بگیرد تا برنامه هسته‌ای خود را به شدت محدود کند و برای آنکه به سمت نظامی‌شدن منحرف نشود، تحت شدیدترین نظارت‌ها و بازرسی‌ها قرار بگیرد، پرسشی نیست که بتوان از آن گذشت. پاسخ این پرسش کلیدی از جمله در گرو دریافت جواب این سؤال است که آیا قصد ما استفاده از انرژی هسته‌ای در چارچوب پیمان‌عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای (ان. پی. تی) است یا آزمایش؟ اگر این دومی است که راه به جایی نمی‌برد و به فرض هم که ببرد، ابتر می‌ماند و اگر هم مراد اولی است که این همه مرارت و هزینه نمی‌طلبد.